

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Masarykova základní škola Litoměřice, Svojsíkova 5

Adresa: Svojsíkova 5, 412 01 Litoměřice

Identifikátor školy: 600 081 443

Termín konání inspekce: 24. - 28. leden 2005

Čj.:	F5-1021/05-5002
Signatura:	kf2cy116

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je zřízena Městem Litoměřice jako příspěvková organizace. Sdružuje základní školu (dále ZŠ) s kapacitou 480 žáků a školní družinu s kapacitou 100 žáků. Dvě třídy ZŠ a oddělení školní družiny jsou umístěny na nedalekém odloučeném pracovišti. V době inspekce navštěvovalo 17 tříd ZŠ 407 žáků včetně integrovaných 36 zdravotně postižených žáků. V letošním školním roce byl ukončen provoz specializovaných tříd, žáci byli začleněni do tříd běžných, nadále mají možnost navštěvovat školní dyslektickou ambulanci poradnu. Žáci jsou vzděláváni dle vzdělávacího programu *Základní škola*.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální a materiální podmínky vzdělávání v ZŠ
- průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ v předmětech *český jazyk, prvouka, vlastivěda a přírodověda*; na 2. stupni ZŠ v předmětech *český jazyk, dějepis, hudební výchova, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis a informatika*.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v ZŠ je z hlediska odborné kvalifikace pedagogického sboru velmi dobře zajištěno. Podmínky odborné kvalifikace pro výuku na příslušném stupni ZŠ splňuje 19 z 22 vyučujících. Zbývající jsou kvalifikovaní pro jiné oblasti vzdělávacích činností (vychovatelství, učitelství v mateřské škole, vyučování odborným předmětům). Skladba úvazků většinou zohledňuje vystudované aprobace, výjimkou je zajištění výuky fyziky, kde aprobace vyučující využívána není.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy, je funkční. Pravomoci jsou stručně delegovány organizačním řádem, v případě zástupce ředitele byla doložena neaktuální pracovní náplň bývalé zástupkyně. Přenos informací uvnitř školy funguje formou porad, nástěnek a bezprostředním každodenním kontaktem vedení školy se zaměstnanci. Zřízeny jsou předmětové komise a metodické sdružení. Z jejich jednání se vedou zápisy, odrážející rozdílnou úroveň spolupráce - od řešení věcí převážně organizačního charakteru po seznamování se s novými metodickými poznatky, získanými v rámci dalšího vzdělávání. To je vedením školy podporováno, učitelé se zúčastnili akcí zaměřených na zvyšování počítačové gramotnosti, na práci s žáky s poruchami učení a chování, v menší míře pak na moderní metody výuky sledovaných předmětů.

Začínajícím pedagogům poskytují pomoc uvádějící učitelé. Hospitační činnost zajišťuje pouze ředitel školy, zjištění jsou s kontrolovanými učiteli průkazně projednávána. Vliv hospitační činnosti se málo projevuje v oblasti využívání alternativních metod a forem práce učitelů.

Hodnocení pedagogů probíhá formou ústních pohovorů. Kritéria pro hodnocení byla vytvořena až v průběhu inspekce, změny osobních příplatků nebyly písemně zdůvodňovány.

Personální podmínky vzdělávání jsou celkově dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola se nachází v klidové zóně města. Obě školní budovy bezprostředně sousedí, jsou spojeny školní zahradou. Vnější prostory doznaly v posledních letech výrazných změn

k lepšímu. Byl zrekonstruován sportovní areál, který dnes poskytuje výborné zázemí pro míčové hry a některé atletické disciplíny i žákům ostatních litoměřických škol. Areál je dětem přístupný i v době mimo vyučování. Na školním pozemku byly dále vybudovány moderní herní kouty, letní učebna a solárně vyhříváný bazén, zachovány přitom zůstaly podmínky pro realizaci pěstitelských prací a činnost zahrádkářského kroužku.

Vlastní prostory školy jsou světlé a podnětně vyzdobené. V uplynulých letech byly provedeny rekonstrukce rozvodů vody do tříd, sociálních zařízení a opravy oken. Prostorové podmínky interiéru však značně omezují možnosti dalšího rozvoje materiálně-technického zázemí. Škola nemá šatny (řešeno věšáky a botníky na uzamykatelných chodbách), vlastní tělocvičnu, dílny. Průběh vzdělávání zejména v přírodovědných předmětech negativně ovlivňuje absence odborných učeben a laboratoří (z odborných učeben má škola pouze učebny informatiky a kuchyňku), stísněné jsou i úložné prostory pro pomůcky. Materiální podmínky nepříznivě ovlivňují i výuku hudební výchovy. V jedné kmenové učebně je k dispozici pianino (nevhodně umístěné - učitelé za zády sedí většina žáků). Další pomůcky - nástroje - k dispozici nejsou, a to ani z orffovského instrumentáře. Audiovizuální technika v učebně instalována není, přehrávač kazet a CD vyučující do hodiny donáší. Uspořádání lavic je klasické, prostor pro pohybové činnosti je minimální. Prostory učebny I. A neumožňují výuku mimo lavice. Méně podnětné je i prostředí třídy IX. A, vybudované z bývalého kabinetu.

Ve srovnání s posledním inspekčním zjištěním se výrazně zlepšila vybavenost školy výpočetní technikou. Vybudovány byly dvě počítačové učebny s internetovým připojením, které jsou přístupné žákům i v době mimo vyučování. V rámci výuky jsou využívány zejména pro výuku předmětu informatika, v dalších předmětech je jejich využití ojedinelé. Učebny jsou světlé, vyzdobené výtvarnými pracemi, květinami i nástěnkami a plakáty odrážejícími život a zájmy třídního kolektivu. Postupně probíhá obměna žakovského i dalšího nábytku. Mnohé třídy 1. stupně jsou vybaveny kobercem, ve všech je nastavitelný žakovský nábytek, pro relaxaci mají žáci o přestávkách k dispozici o přestávkách hry, stavebnice a časopisy.

Zlepšuje se vybavenost žáků učebnicemi, nákupy jsou promyšlené s cílem získání ucelených sad učebnic pro daný předmět. Výjimku představuje zjištění z hudební výchovy, kde se v 6. ročníku používají ještě zastaralé učebnice z roku 1988 a pro ostatní ročníky jsou učebnice vzhledem k omezenému počtu výtisku dostupné pouze ve škole. Oproti zjištěním z minulé inspekce byly doplněny soubory pravopisných pravidel a slovníků, zlepšila se i vybavenost učitelů odbornou literaturou. Financování nákupů pracovních sešitů však zčásti škola požaduje na rodičích. Didaktická a audiovizuální technika je učitelům k dispozici v dostatečné míře.

Vedení školy stav materiálního zázemí průběžně kontroluje a snaží se ho plánovitě zlepšovat, současné prostorové podmínky však rozvoj školy limitují.

Materiálně technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

V realizaci vzdělávacího programu byly zjištěny nedostatky, ukazující na slabá místa v kontrolní činnosti směrem k naplňování učebních dokumentů. Při zařazení disponibilní hodiny do 7. ročníku škola nepostupovala dle Pokynu MŠMT čj. 21264/2004-22 a disponibilní hodinu využila k posílení dotace povinného předmětu. Nebyl tak zařazen další volitelný předmět ani zvýšena hodinová dotace některého stávajícího volitelného předmětu. V ostatních případech jsou hodinové dotace dodržovány. Jako volitelné předměty škola vyučuje informatiku, domácnost a technické kreslení. Žáci nemají možnost si předměty zvolit,

určuje jim je škola, výuka určeného předmětu je organizována vždy pro celou třídu. Nedostatky byly zjištěny v plnění osnov. Přestože již poslední inspekční zpráva čj. 065 865/99-2550 upozorňovala na nedostatky v dodržování osnov, spočívající v preferenci učebnic a nezareagování na *Úpravy a doplňky* vzdělávacího programu čj. 25 018/98-22, tyto se opět vyskytly na 1. stupni v českém jazyce a matematice, kdy učivo určené do ročníků vyšších je vyučováno v ročnících nižších. Na 2. stupni pak bylo zjištěno nesplnění osnov ve výuce dějepisu, kdy ve školním roce 2003/2004 nebyl probrán tematický celek *Československo a svět ve 2. polovině 20. století.* Ve fyzice, přírodopisu a chemii nejsou prováděny laboratorní práce. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má škola zpracované kvalitní individuální vzdělávací programy. S jejich obsahem jsou prokazatelně seznámeni všichni vyučující integrovaného žáka, jeho zákonní zástupci i samotný žák. Individuální práce s těmito žáky se v hospitovaných hodinách lišila dle přístupů jednotlivých vyučujících (od velmi dobré v českém jazyce po pouhé tolerování poruchy). Povinná dokumentace celkem průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Při její kontrole byl zjištěn případ, kdy žák v rozporu s platným právním předpisem konal v srpnu 2004 dvě opravné zkoušky v jeden den (neúspěšně). Školní řád z roku 2001 zatím nebyl aktualizován. Svým názvem (vnitřní řád), absencí pravidel pro hodnocení výsledků žáků a podrobností k výkonu práv žáků neodpovídá požadavkům nového školského zákona platného od 1. ledna 2005.

Rozvrh hodin až na výjimky (zařazení českého a cizího jazyka na 6. vyučovací hodinu) respektuje hledisko psychohygieny výuky. Mezi 6. a 7. vyučovací hodinou je zařazena 50 minutová přestávka na oběd, ta však byla v době inspekce učiteli krácena. Nedostatkem je zkrácení 5. vyučovací hodiny na 40 minut. Dobrou pozornost věnuje škola oblasti výchovného poradenství a prevenci výskytu sociálně patologických jevů. Té účinně napomáhá i pestrá nabídka 13 zájmových kroužků. Signály výskytu šikany vedení školy v minulých letech řešilo. V případě prospěchových problémů je žákům nabízeno doučování. O průběhu vzdělávání a organizačních změnách jsou zákonní zástupci žáků průběžně informováni zejména prostřednictvím žákovských knížek (dílčí nedostatek byl zjištěn ve sporadickém zapisování známek z tělesné výchovy), závažnější případy, udělování výchovných opatření apod. jsou prokazatelně řešeny písemnou cestou. Pravidelně se konají třídní schůzky, škola nabízí i individuální konzultace, problémové případy jsou řešeny osobními pohovory (s třídním učitelem, výchovnou poradkyní, ředitelem školy). Vzdělávací program vhodně doplňují četné exkurze, pobyty v přírodě, návštěvy kulturních představení, účast žáků na předmětových a sportovních soutěžích.

Zřízení je *Žákovský senát*, vytvořen je netradiční systém motivování žáků tzv. *VIP kartami*, umožňujících nositelům ve stanoveném období čerpání konkrétních výhod. Při výběru kandidátů pro jejich udělení mají významné slovo žáci.

Český jazyk, prvouka, vlastivěda a přírodověda na 1. stupni ZŠ

Učitelé mají učivo rozplánováno do časově tematických plánů, ale při jejich tvorbě byly opomenuty *Úpravy a doplňky* vzdělávacího programu ZŠ. Do třetího ročníku je zařazeno například v českém jazyce časování sloves a skloňování podstatných jmen, do pátého ročníku druhy číslovek. Sledované hodiny byly z hlediska jejich struktury a stanovení reálného cíle s ohledem na aktuální stav třídy dobře připraveny. V rámci přípravy však byla opomíjena diferenciací učiva a individuální přístup k žákům rozdílné mentální úrovně, zejména vyučovaných dle individuálního vzdělávacího programu.

Při výuce převažovaly frontálně vedené činnosti. Do průběhu hodin nebyla zařazována samostatná aktivní práce žáků (práce s třídícím materiálem, samostatné vyhledávání informací z jiných zdrojů, kooperativní činnost ve skupinách), nebylo navazováno na praktické zkušenosti žáků, jen ojediněle byly využity mezipředmětové vztahy.

Materiální podpora výuky se většinou omezovala na přípravu textu na tabuli, nakopírované procvičovací materiály, práci s učebnicí a pracovními sešity. V hodinách prvouky bylo využito prostoru s kobercem k práci s manipulačním atlasem zvířat, ve vlastivědě bylo pracováno s nástěnnou mapou a žákovskými atlasy. Využití audiovizuální techniky nebylo v hospitovaných hodinách zaznamenáno.

Hodiny byly zahajovány písničkou nebo říkadly, zejména v první třídě byla ze strany vyučujícího navozována příjemná přátelská atmosféra. Celkově převažovala vnější motivace nad vnitřní, spočívala v seznámení žáků s obsahem a průběhem hodiny. K udržení pozornosti byli žáci motivováni pochvalou za úspěšné plnění úkolů, za chybu nebyli káráni. Výrazná práce s chybou však nebyla zaznamenána. Jen v některých sledovaných hodinách vyučující, organizací hodiny a střídáním činností, příznivě ovlivňovali psychohygienické podmínky výuky. Často však nebyl ve sledovaných hodinách na relaxační činnosti brán významný zřetel, což negativně ovlivňovalo aktivitu žáků. Nedostatečně pestrá volba metod a forem práce vedla též, zejména ve vyšších ročnících 1. stupně, k časté nekázní žáků, snižování jejich pozornosti a domáhání se uplatnění svých znalostí a dovedností. Tyto projevy žáků pak byly pokládány za kázeňské přestupky.

Z kontrolovaného vzorku žákovských knížek a notýsků vyplývá, že hodnocení je dostatečné ve všech předmětech, často je využíváno pochval za práci a přípravu na vyučování. Objevují se ale také časté poznámky za nepozornost při vyučování.

Žáci nižších ročníků 1. stupně jsou vedeni k rozvoji slovní zásoby a komunikativních dovedností. Klidným a vstřícným přístupem vyučujících je vytvářeno i příjemné klima třídy. Ve vyšších ročnících vyučující, ve snaze rychlého probrání učiva, pokládají žákům uzavřené otázky a možnost vzájemné komunikace je tak značně snižována. Negativem výuky je chybějící týmová spolupráce s potřebným stanovením pravidel chování a vzájemného respektování, což se odráží v chování třídy jako celku. V závěrech hospitovaných hodin bylo jen ojediněle zaznamenáno shrnutí učiva a jeho uplatnění v praktickém životě, hodnocení žáků bylo zařazováno výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni základní školy mají celkově dobrou úroveň.

Český jazyk a dějepis na 2. stupni ZŠ

Organizaci výuky koordinuje předmětová komise včetně kontrolních prací a diktátů. Zejména při jazykovém vyučování jsou zohledňováni žáci s poruchami učení. Probírané učivo navazuje díky zpracovaným tematickým plánům, rezervy ve členění učiva byly zaznamenány v předmětu dějepis. Je pamatováno na mezipředmětové vztahy, část hospitovaných hodin vycházela z domácí přípravy žáků.

Sledované hodiny byly charakteristické výraznou a účelnou materiální podporou, kromě pomůcek a zázemí školy zajišťují učitelé řadu materiálů z vlastních zdrojů. Využití audiovizuální techniky bylo též účelné.

Psychohygienické a didaktické zásady výuky byly zpravidla dodržovány, výrazně převažovaly vyučovací jednotky s účinným členěním a střídáním metod a forem práce v přiměřeném tempu a stimulující pracovní atmosférou. Osobním příkladem klidného a kultivovaného vystupování vyučujících byli žáci pozitivně ovlivňováni, reagovali vstřícně a se zájmem spolupracovali.

Na efektivitu většiny sledované výuky působily vhodně zařazené aktivizační metody a formy práce, které vedly žáky k samostatnosti. Učivo bylo probíráno systematicky a komplexně, interpretováno věcně správně. Vhodně byly využity mezipředmětové vazby i čtenářské a životní zkušenosti žáků. Přímou účastí žáků při vyvozování učiva a prezentaci vlastních

prací či referátů, formulováním názorů a dojmů z poslouchaného či čteného textu a skupinovou prací se zvyšovala učební motivace, byl vytvořen prostor pro jejich mluvní projev. Jsou vedeni k práci s informacemi (encyklopedie, učebnice, pravidla, slovníky, internet). Naopak v části až „středoškolsky“ pojaté výuky dějepisu zvolená vyučovací frontální metoda s dominující úlohou učitele omezovala aktivitu žáků i prostor pro jejich samostatné učení, minimalizovala jejich komunikační příležitosti.

Slabinou byly nepromyšlené závěry hodin, často přetahované do přestávky, chybělo shrnutí učiva a často i náznak zhodnocení.

Interakce mezi žáky a učiteli měla ve většině hodin velmi dobrou úroveň a pozitivně ovlivňovala vzájemné vztahy, učitelé dbali na rozvíjení komunikativních schopností žáků, vlastním výrazným mluvním projevem jsou pro ně příkladem.

Hodnocení přinášelo významnou zpětnovazební informaci, bylo většinou motivační (hodnocení i za práci v hodině) a povzbuzující, ČŠI zaznamenala též hodnocení práce spolužáky. Zájem o předměty je také podporován každoročním organizováním školních kol olympiád a dalších soutěží, návštěvami divadelních představení, besed, exkurzí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako velmi dobré, v předmětu dějepis jako dobré.

Blok předmětů přírodovědného charakteru (matematika - MAT, fyzika - FYZ, chemie - CHE, přírodopis - PŘ, zeměpis - ZEM a informatika - INF) na 2. stupni ZŠ

Zhlédnuté hodiny byly po obsahové stránce dobře připravené. V úvodu byli žáci většinou seznámeni s cíli výuky a strukturou hodiny, připravené formy a metody práce se však zejména ve FYZ a částečně i v CHE a PŘ odchylovaly od postupů předpokládaných vzdělávacím programem ZŠ.

Průběh výuky negativně poznamenávala zejména absence odborných učeben a laboratoří, částečně i nezkušenost vyučujících s výukou předmětů FYZ, CHE a PŘ. Materiální podpora se omezovala jen na ojedinělé jednoduché demonstrace a práci s učebnicí. Ve zbývajících předmětech se efektivně využívalo učebnic, sbírek, pracovních sešitů, atlasů, kartiček a modelů; v INF se vedle moderní výpočetní techniky uplatnily i tabelární pomůcky a ukázky počítačových komponentů.

Ve zhlédnutých hodinách převažovaly frontální způsoby práce. Zkušení učitelé MAT a ZEM při nich vhodně střídali různorodé činnosti, neopomíjeli relaxaci, vhodně zařazovali samostatnou práci a hodiny byly pro žáky přínosem. Zejména ve FYZ (ale i v některých hodinách CHE a PŘ) byl většinou zdrojem informací a organizátorem výuky učitel, žáci byli pouze pasivními účastníky hodin. V části výuky PŘ a CHE se velmi dobře dařilo žáky aktivizovat připravenými pracemi založenými na vyhledávání informací. Celkově jsou však k osvojování nových poznatků formou praktických činností, vyhledávání informací z různých zdrojů, pozorování atd. vedeni minimálně. Zařazovány nejsou ani laboratorní práce, jednoduché kooperativní činnosti pak jen sporadicky. Výuka INF je organizována v dvouhodinovém bloku, který je vyváženě rozdělen na část teoretickou (velmi dobře realizovanou na základě demonstrací), praktickou a volnou (individuální práce žáků). Efektivitu výuky snižuje fakt, že předmět navštěvuje vždy celá třída, takže při praktické části musí u jednoho počítače pracovat někdy i tři žáci. Slabým místem poloviny zhlédnutých hodin byly jejich závěry, kdy nezbyl čas na dokončení práce a shrnutí nového učiva.

V průběhu hodin se učitelé snažili žáky motivovat využíváním jejich zkušeností z běžného života, přírody a cestování. Zařazovali úlohy s možností získání dobré známky, využito bylo i bodovací hodnocení. Podceňována je vstupní motivace, která je často suplována pouhým

sdělením tématu a seznámením se strukturou hodiny. Demotivující charakter měly i jednotvárné výkladové bloky.

Ve vztazích učitelé - žáci nebyly zaznamenány vážné problémy, rovněž vzájemné vztahy mezi žáky byly dobré. Dílčí projevy nekázně plynuly zejména z nevyjasněných pravidel komunikace v hodinách mladších učitelů. Na rozvoj komunikativních dovedností žáků bylo příkladně dbáno v MAT, méně již ve FYZ a CHE, kde těžiště práce při řízených rozhovorech nesl učitel a prostor pro žákovskou komunikaci limitovaly i uzavřené otázky.

Vědomosti a dovednosti žáků jsou průběžně ověřovány a hodnoceny. Velmi dobře je pracováno s chybou v MAT. V průběhu hodin jsou žáci povzbuzováni i slovně. Jen výjimečně si vyučující udělali čas na zhodnocení práce žáků v hodinách v jejich závěru, k sebehodnocení své práce žáci zatím vedeni nejsou.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledovaných předmětech hodnoceny jako dobré.

Hudební výchova na 2. stupni ZŠ

Ve sledovaných hodinách vycházela odborně kvalifikovaná učitelka z možností prostorového a materiálního vybavení školy. Toto zázemí omezuje pestrost výuky. Samotná příprava na jednotlivé hospitované hodiny byla promyšlená.

Ty byly zaměřeny na praktické činnosti žáků, přiměřené propojení vědomostní a praktické složky předmětu. Pamatováno je na mezipředmětové vztahy a dovednosti žáků (hra na vlastní trubku). Těžištěm jsou společné pěvecké činnosti podporované velmi dobrou zběhlostí učitelky v klavírní hře včetně transpozice. ČŠI zaznamenala též poslechové aktivity. Pohybové a instrumentální činnosti lze realizovat obtížně z prostorových důvodů (tanec několika žáků v uličce mezi lavicemi) a minimálnímu počtu pomůcek. Žáci jsou vedeni ke spolupráci při zpěvu (s pokusy o vícehlas). Snažili se většinou plnit zadávané úkoly, motivující je jejich aktivní účast na besídkách (Vánoce). V části sledované výuky zaznamenala ČŠI nespolupracující chování některých žáků, které negativně ovlivnilo průběh hodin. Je to zapříčiněno částečně postavením pianina, velkou část žáků má učitelka při hře za zády. Hodiny přesahovaly do přestávek, efektivní ukončení chybělo.

Hodnocení žáků je průběžné, v rozporu s pojetím výuky hudební výchovy zvoleného vzdělávacího programu je při písemných testech klasifikována znalost teoretického a biografického učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Komerčně nabízené testy pro zjišťování výsledků vzdělávání škola nepoužívá, vlastní nevytváří. Jako ukazatel výsledků vzdělávací práce deklaruje úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy (v loňském školním roce bylo přijato na gymnázium či střední odbornou školu 80 % absolventů 9. ročníku).

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání:

Průběh vzdělávání má celkově průměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekční činnosti byly žákům (rodičům žáků) 5. ročníku a 8. ročníku zadány dotazníky na téma „Jaké to je být žákem této školy?“ V 5. ročníku zcela dominovala spokojenost žáků se školou. Četnější připomínky se objevily k omezenému využívání

výpočetní techniky ve výuce, výrazná spokojenost je naopak s volbou vzdělávacího programu, informovaností rodičů o výsledcích vzdělávání, s ochranou před sociálně-patologickými jevy.

68 % žáků 8. ročníku by tuto školu doporučilo svým kamarádům. Jako hlavní důvody uvádějí pocity bezpečí, jistoty a důvěry. 90 % žáků zná ve škole alespoň jednoho dospělého, na kterého se může vždy s důvěrou obrátit, když to potřebuje (50 % žáků uvedlo i několik). Na druhé straně 30 % žáků uvedlo, že ve škole jsou dospělí, kteří je (nebo spolužáky) urážejí a zesměšňují. K průběhu výuky pak 87 % dotázaných uvedlo, že jen občas až málokdy mají v hodinách možnost pracovat ve dvojicích nebo ve skupinách.

S dílčími konkrétními podněty k materiálnímu vybavení, organizaci výuky atp. ČŠI vedení školy seznámila.

V souvislosti se zrušením specializovaných tříd zadalo vedení školy rodičům žáků dotazníky, ve kterých měli možnost tento krok školy po prvních zkušenostech žáků v běžných třídách zhodnotit. Rodiče tuto změnu hodnotí jednoznačně pozitivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Vzdělávací program *Základní škola* čj. 16 847/96-2 včetně *Úprav a doplňků* - stav ke 30. září 2004
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16/99 ze dne 11. 2. 1999
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 6. 1. 2004
4. Organizační řád školy z 1. 9. 2001
5. Záznamy z pedagogických rad ze šk. let 2003/2004 a 2004/2005
6. Třídní knihy všech tříd - školní roky 2003/2004 a 2004/2005
7. Třídní výkazy a katalogové listy - školní rok 2004/2005
8. Rozvrh hodin všech tříd platný v době konání inspekce
9. Vnitřní řád školy ze dne 1. 4. 2001
10. Tematické plány učiva sledovaných předmětů
11. Hospitační záznamy ředitele školy (r. 2003 - 2005)
12. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků (šk. rok 2004/05)
13. Namátkou vybrané žákovské knížky (šk. rok 2004/2005)
14. Záznamy jednání předmětových komisí a metodického sdružení (šk. rok 2004/2005)
15. Personální dokumentace všech učitelů školy vyučujících k datu inspekce
16. Písemné práce z matematiky tříd VI. A, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B (šk. rok 2004/2005)
17. Dotazníky vedení školy pro rodiče žáků bývalých specializovaných tříd
18. Dotazníky ČŠI zadané v 5 a 8. ročníku ZŠ (šk. rok 2004/05)
19. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola s dílčími nedostatky v dodržování učebního plánu a osnov. Ty mají příčinu v přetrvávající preferenci používaných učebnic před respektováním Úprav a doplňků vzdělávacího programu z roku 1998, nezareagování

na aktuální verzi učebního plánu ze září 2004 a v neposlední řadě ukazují i na rezervy v kontrolní činnosti v této oblasti.

Výuku zajišťuje pedagogický sbor s vysokou mírou odborné kvalifikace. Velmi dobře fungují vnější i vnitřní informační systémy, nedostatky byly zjištěny v systému hodnocení pracovníků.

Prostorové a materiální zázemí školy vykazuje výrazné klady (sportovní areál, relaxační a výukové zázemí na školním pozemku, moderní učebny výpočetní techniky), ale i nedostatky. K těm patří zejména absence odborných učeben a laboratoří, která nepříznivě ovlivňuje především výuku fyziky, chemie, přírodopisu a hudební výchovy. Příčinou jsou limitující prostorové podmínky školy.

Organizace výuky směrem k žákům ve většině případů respektuje psychohygienické zásady. Pozitivně hodnotí ČŠI přístupnost výpočetní techniky žákům i v době mimo vyučování a pestrá nabídka zájmových kroužků. Negativně pak fakt, že žáci nemají možnost volby volitelných předmětů. Dílčí nedostatky byly zjištěny v délce vyučovacích hodin (krácení, ale i přetahování do přestávek), v dodržování délky polední přestávky a v organizaci opravné zkoušky.

V průběhu výuky převažovaly frontální způsoby práce. Efektivně byly zvládané zkušenými učiteli matematiky a zeměpisu na 2. stupni, většinou však ponechávaly jen malý prostor pro aktivní učení žáků, kdy zdrojem informací a organizátorem výuky byl takřka výhradně učitel. Této charakteristice se v pozitivním smyslu výrazně vymyká průběh výuky českého jazyka na 2. stupni, kde jsou žáci vedeni i ke vzájemné spolupráci, práci s informacemi z různých zdrojů, formulování a prezentaci vlastních názorů. Rezervy jsou v systematickém směřování dalšího vzdělávání pedagogů do oblasti moderních metod a forem práce se žáky s následným výrazným zaměřením na tuto oblast v rámci kontrolní činnosti. Dobrou pozornost věnují učitelé rozvoji komunikativních dovedností v nižších ročnících 1. stupně, v českém jazyku a matematice na 2. stupni. Slabým místem jsou závěry hodin, které bývají přetahovány do přestávek, často zůstává opomíjeno shrnutí učiva.

V porovnání s inspekčními zjištěními z roku 1999 ČŠI konstatuje, že se výrazně zlepšila vybavenost školy výpočetní technikou, byl zaveden předmět informatika, výpočetní technika se zpřístupnila žákům. Významných pozitivních změn doznal venkovní sportovně relaxační areál školy. Byly dokoupeny odborné příručky pro výuku českého jazyka. Velmi dobrou úroveň si udržuje výzdoba školních prostor, postupně se obnovuje žákovský nábytek. Opakovaně se objevily nedostatky v realizaci vzdělávacího programu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Dlouhý	R. Dlouhý v.r.
Člen týmu	Jindřiška Hrnčířová	J. Hrnčířová v.r.
Člen týmu	Mgr. Miroslav Hyška	M. Hyška v.r.
Člen týmu	Mgr. Renata Schejbalová	R. Schejbalová v.r.
Člen týmu	Blanka Zoudunová	B. Zoudunová v.r.

V Teplicích dne 31. ledna 2005

Razítko

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 7. 3. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Aleš Žák	Aleš Žák v.r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Dlouhá 2940, 415 01 Teplice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 30 dnů.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-03-30	F5-1075/05-5002
Školská rada	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky k obsahu nebyly podány.